

9. července 2013, Praha

NA TRHU PRÁCE NENÍ MÍSTO PRO ČERSTVÉ ABSOLVENTY

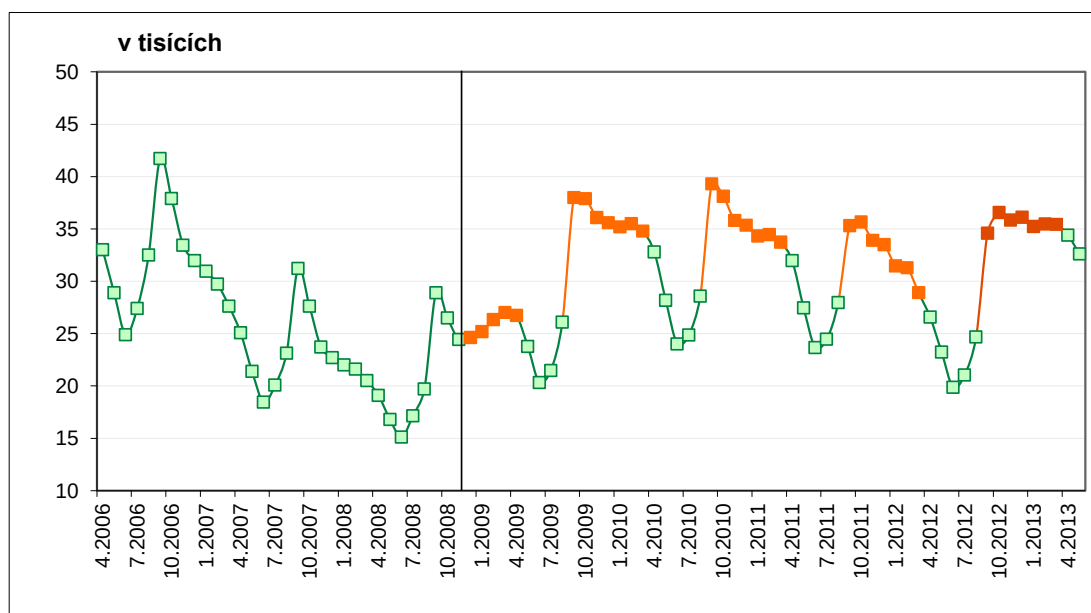
Národní ústav pro vzdělávání vydává stejně jako každý rok zprávu o nezaměstnanosti čerstvých absolventů. Letos jsou tyto výsledky vlivem ekonomické situace bohužel velmi nepříznivé. Absolventi, kteří si nenašli práci ihned po absolutoriu, zůstali bez práce téměř celý rok.

V obdobích ekonomické prosperity byla i při problémech s nezaměstnaností absolventů situace na trhu práce poměrně příznivá. Po prázdninách počty nezaměstnaných absolventů sice pravidelně nabývaly vysokých hodnot, jejich počet však v průběhu roku výrazně klesal, tak jak postupně nacházeli své pracovní uplatnění – viz Obrázek 1.

Začátek krize přinesl nebývalý jev – mezi zářím 2008 a dubnem 2009 se pokles nejen zastavil, ale počet nezaměstnaných absolventů narůstal. V dalších letech se ale situace postupně vracela k normálu a počet nezaměstnaných opět v průběhu roku klesal.

V období září 2011 – duben 2012 došlo k výraznému zlepšení situace a trh práce absorboval dokonce necelých 9 tisíc nezaměstnaných absolventů. „V letošním roce však došlo k výraznému zhoršení situace a bohužel musím konstatovat, že jen nepatrný počet absolventů, konkrétně asi 200, od září 2012 do dubna 2013 našel práci. Jde o velmi nepříznivou situaci, ze které vyplývá, že kdo nenašel práci ihned po škole, zůstal bez práce po celé období až do dubna 2013,“ vysvětluje Ing. Jiří Vojtěch, vedoucí oddělení pro analýzy trhu NÚV.

Obrázek 1: Vývoj celkového počtu nezaměstnaných absolventů škol a mladistvých (duben 2006 – květen 2013), měsíční hodnoty

Data - Portál MPSV, statistiky nezaměstnanosti, absolventi a mladiství celkem (tj. do 2 let od úspěšného ukončení studia), zpracování NÚV.

Ke 30. dubnu 2013 bylo evidováno **16 513 nezaměstnaných čerstvých absolventů středoškolského studia**. Pro srovnání situace s loňským rokem je však průkaznější pracovat s mírou nezaměstnanosti čerstvých absolventů (ta se počítá jako podíl těchto nezaměstnaných absolventů na počtu absolventů). Zde je ale třeba upozornit, že se ve výpočtu nezohledňuje fakt, že někteří absolventi pokračují v dalším studiu. **Údaj, který uvádíme, tedy vyjadřuje, kolik procent absolventů dané skupiny či kategorie zůstane bez zaměstnání.**

Tabulka 1: Přehled nezaměstnanosti čerstvých absolventů, duben 2013

Kategorie vzdělání	Počet absolventů (2012)	Počet nezaměstnaných absolventů (duben 2013)	Míra nezaměstnanosti absolventů v % (duben 2013)	Srovnání s dubnem 2012
Střední odborné s výučním listem - E, H	27510	7483	27,2%	10,5 p.b.
Nižší střední odborné vzdělání - E	3368	1198	35,6%	6,0 p.b.
Střední odborné s výučním listem - H	23942	6285	26,3%	11,1 p.b.
Střední odborné s maturitou a prakt. výcv. - L	9151	2177	23,8%	9,2 p.b.
Střední odborné s maturitou a prakt. výcv. - L/0	5524	1055	19,1%	6,8 p.b.
Nástavbové maturitní studium po vyučení - L/5	3727	1122	30,1%	12,5 p.b.
Střední odborné s maturitou - M	39614	5882	14,8%	5,6 p.b.
Gymnaziální vzdělání - K	23888	971	4,1%	1,0 p.b.
Vyšší odborné vzdělání - N	4926	584	11,9%	3,6 p.b.

Srovnání s dubnem 2012 – rozdíl míry nezaměstnanosti absolventů v dubnu 2013 a v dubnu 2012

Situace v učebních oborech

V učebních oborech mají nejnižší míru nezaměstnanosti vyučení skupin 26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika a 23 Strojírenství a strojírenská výroba, přesto míra nezaměstnanosti v těchto oborech vyšplhala až na 20 % – oproti minulému roku zde došlo k poměrně výraznému navýšení téměř o 9 p.b. Vysoká míra nezaměstnanosti vyučených je naopak ve skupině Obchod (prodáváči 35,7 %, nárůst o 18,2 p.b.), na druhém místě je skupina 36 Stavebnictví, geodézie a kartografie (31,5 %, nárůst 12,1 p.b.) a těsně za ní skupina 29 Potravinářství a potravinářská chemie (31,4 %, nárůst 12,5 p.b.). **„Ve světle těchto údajů si musíme položit otázku, kam vlastně směřuje volání zaměstnavatelů po nedostatku absolventů těchto oborů,“** přemítá Ing. Jiří Vojtěch.

Situace v maturitních oborech

V maturitních oborech mají nejnižší míry nezaměstnanosti skupiny 18 Informační technologie a 53 Zdravotnictví. Dalšími skupinami s mírou nezaměstnanosti mírně nad 13 % jsou 23 Strojírenství, strojírenská výroba a 36 Stavebnictví, geodézie a kartografie, kde je podobný i nárůst míry nezaměstnanosti – mírně nad 5 p.b. Naopak nejvyšší míru nezaměstnanosti vykazují maturanti skupin 41 Zemědělství a lesnictví (22,2 %, nárůst 10 p.b.), pak ale s větším odstupem jsou míry nezaměstnanosti skupin 68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost (18,2 %) a kupodivu i 26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika (17,3 %). Tento posun v elektrotechnických oborech je zřejmě způsoben zařazením žáků oborů zaměřených na informační technologie do skupiny 18 Informatické obory, kde jsou hodnoty míry nezaměstnanosti nízké¹.

¹ Vzhledem k souběžné existenci oborů staré a nové soustavy jsou pro konečné zpracování absolventi oborů staré soustavy pomocí převodníku začleněni jako absolventi oborů nové soustavy. Tento postup je nutný i z toho důvodu, že možností náběhu nových oborů postupně ve dvou letech absolvují v jednom školním roce jak žáci oborů nové, tak staré soustavy, které mají v některých případech rozdílný, v jiných stejný název.

„Je zřejmé, že absolventi škol nejvíce doplácí na nárůst nezaměstnanosti daný aktuálním zhoršením ekonomické situace, protože pro zaměstnavatele je vždy jednodušší nepřijmout nové zájemce o zaměstnání než propouštět své dlouholeté zaměstnance,“ shrnuje Ing. Daniela Chamoutová, odborná pracovnice analytického oddělení NÚV.

Nadále se ukazují lepší možnosti uplatnění v průmyslové výrobě, což se odráží v poměrně nízkých hodnotách míry nezaměstnanosti ve strojírenských a některých elektrotechnických oborech. **„Ukazuje se zájem firem o strojaře a elektrotechniky, nejnižší míry nezaměstnanosti jsou zejména u vyučených, ale i u maturantů z oborů s odborným výcvikem, méně již z klasických maturitních oborů. Problematická situace je u vyučených ve stavebních oborech, kde se stále výrazně projevuje propad stavební výroby,“** uzavírá výsledky studie Ing. Jiří Vojtěch.

Rádi zodpovíme Vaše případné dotazy:

Ing. Jiří Vojtěch, vedoucí oddělení pro analýzy trhu práce
e-mail: jiri.vojtech@nuv.cz, tel.: 274 022 321

Mgr. Alžběta Polzová, tisková mluvčí NÚV
e-mail: alzbeta.polzova@nuv.cz, tel.: 274 022 134, 608 393 199

Národní ústav pro vzdělávání
Weilova 1271/6
102 00 Praha 10
www.nuv.cz

Celá publikace Ing. Jiřího Vojtěcha a Ing. Daniely Chamoutové **[Předběžná zpráva o nezaměstnanosti čerstvých absolventů škol ke konci dubna 2013](#)**

Odkaz na informační systém o uplatnění absolventů škol na trhu práce:
<http://www.infoabsolvent.cz>

nebo přímo k nezaměstnanosti absolventů:
http://www.infoabsolvent.cz/nezaměstnanost_absolventu